

MAN SKAL IKKE VÆRE BANGE FOR AT GÅ NYE VEJE

Det kan være svært at bede om hjælp, især hvis man har redet længe og gjort alting på samme måde i mange år med rimelig succes. Det kræver ydmyghed og vedholdenhed at ændre gamle vaner og at søge alternative løsninger på traditionelle problemer

TEKST OG FOTO: ANNE-SOFIE SCHOU MUNK • fm@wiegaarden.dk

Claus Toftgaard er uddannet træner, og brugte 3 år på den traditionelle uddannelse til berider. En dårlig ryg gjorde, at han kun kunne gennemføre træneruddannelsen, men han er aldrig holdt op med at søge nye veje og udvikle sig.

Claus red i mange år efter devisen; ”hesten skal makke ret!”. Ikke desto mindre sagde hans mavefølelse, at der burde være en lettere måde at komme igennem med tingene – uden kamp mellem hest og rytter. Claus siger:

– Det kan være svært at ændre sin egen ridning, når majoriteten af vores trænere og de ryttere, der skal inspirere en, rider på samme måde, som en selv.

Claus fandt ny inspiration til at komme videre fra den tids traditionelle træning hos Nicole Siesbye Suhr. Hun gav ham det første skub i den rigtige retning, og en begyndende forståelse for, hvordan han kunne ride og træne på en måde, der var

meget lettere at forstå for både hest og rytter. Uden at bruge en masse kræfter og voldsomme hjælpere, som ofte stressede hesten mere end de hjalp den. Claus fortæller: – Pludselig føltes det som om dressurarbejdet i langt højere grad handlede om gensidig respekt uden en masse spænding. Det, som jeg hele tiden havde følt var rigtigt, men som jeg ikke havde handlet efter, kom pludselig frem under den ridetime. Det bekræftede mig i, at jeg skal stole på min intuition, føling og fornemmelse. Man skal have en klar fornemmelse af sin krop og dennes indvirkning på hesten. Hvor skal f.eks. tyngdepunktet lægges, uden at forstyrre hestens balance? Hvor fjollet det end kan lyde, er dette en af de ting, som bliver åbenlys, når man prøver at lege hest i savsmuldet med en siddende overskrævs på sin egen ryg.

Træning hos Hester

Carl Hester har stor succes på dressurbanerne, og har haft det i rigtig mange år, uden at forcere træningen af hesten. Claus' ridemæssige åbenbaring kom, da han gennem en længere periode fik chancen for at ride hos Carl.

– Carl Hester har ændret hele mit syn på grundridning og dressurtræning. Carl lægger stor vægt på både løsgørende arbejde og variation i sin træning. Ca. 70% på gymnastik og konditionstræning og 30% på styrketræning (samlende øvelser). Hvis ikke hesten er gymnasticeret og afspændt gennem hele kroppen, bliver belastningen på hestens ben alt for stor,

Det kan være svært at ændre sin egen ridning, når majoriteten af vores trænere og de ryttere, der skal inspirere en, rider på samme måde, som en selv

Claus og Cold Play ses stadig flere gange om ugen, mest for hyggens skyld.

Carl Hester har ændret hele mit syn på grundridning og dressurtræning

og risiko for skader øges. De fleste tærsker rundt og rundt i øvelserne, som de skal bruge i programmerne, men ofte er det mere fordi rytterne er usikre på øvelserne end det er hesten. Hvis hesten får den rigtige hjælp første gang, behøves kun få repetitioner.

Carl er en helt unik hestemand, og hans indføling, når han rider og arbejder med sine ryttere er fantastisk. Claus ville ønske at Carls træningsfilosofi ville blive meget bredere kendt til gavn for heste, ryttere og ridesporten generelt.

Dårlig grundridning giver syge heste

Heste bliver kasseret og aflivet, fordi dyrlægerne ikke kan stille mere op. Hestens anamnese er for diffus til at stille en egentlig diagnose, men den bliver alligevel erklæret uegnet som ridehest, og som konsekvens heraf oftest aflivet.

Dette var også lige ved at blive tilfældet med Cold Play. Han var med Nicole Siesbye Suhrs daværende mand, Torben Suhr, i Belgien. Cold Play blev ved at have småskavanker, og til trods for flere besøg hos to forskellige dyrlæger i Belgien, kunne

man aldrig rigtig stille en egentlig diagnose, bare konstatere at hesten ikke fungerede. Cold Play blev af begge dyrlæger erklæret uegnet som ridehest og sendt hjem til Danmark.

Nicole forsøgte her igen at få stillet en diagnose, frem for alt fordi hendes datter, Nadia, var helt ulykkelig over udsigten til at skulle tage afsked med sin hest. I Danmark opdagede man en svær gaffelbåndsskade og anbefalede, at Cold Play skulle have 1½ år på fold. Efter endt rekonvalescens på folden, satte de ham så småt i gang igen, men han følte stadig ikke helt rigtig. Cold Play kom til dyrlægen, hvor man denne gang

Nicole Siesbye Suhr og Claus Toftgaard.

konstaterede, at han havde atrofi og slidgigt i de nederste halshvirvler i venstre side af skulderen, og at det højst sandsynligt ikke kunne kureres. Derfor anbefalede man, at hesten blev aflivet. Igen opponerede Nadia, og som en sidste udvej kontaktede Nicole Claus.

Alternativ hjælp

Nicole fik hjulpet Claus i den rigtige retning med sin ridning, og vidste, at han med sin uddannelse som hestefysioterapeut måske havde en anden tilgang til tingene, end hun selv og dyrlægerne. Så da der pludselig opstod en situation, hvor hun ikke selv følte, at hun kunne løse den pågældende udfordring, var hun ikke bleg for at spørge Claus til råds. Hun var godt selv klar over, at hun havde brug for en, der kunne tænke ud af boksen.

Claus kom for at teste Cold Play. Efter en neurologisk undersøgelse, kunne han konstatere, at Cold Play reagerede helt normalt i begge sider. Han konstaterede også, at Cold Play var hypermobil (overbøjelig/smidige led) og, at hans venstre skulder var helt uden muskler, men nerveforbindelsen var som sagt intakt. Claus fortæller:

– Jeg kiggede Cold Play i øjnene, og det var som om han sagde, at han var klar til at give den hele armen. Jeg troede ikke på, at dyrlægerne havde ret i denne sag, derfor satte jeg mig for at genoptræne Cold Play ud fra mine egne forudsætninger og ideer, for hestens skyld og Nadia og Nicoles, men også for at få muligheden for at bevise, at der er andre alternativer til den traditionelle genoptræning og behandling.

Genoptræning af Cold Play

Claus gik i gang med genoptræningen i marts 2013, næsten 2 år efter at Cold Play første gang blev erklæret ueg-

>>>

Nadia Siesbye Suhr på Cold Play.

4 generationer. Fra venstre Nadia Siesbye Suhr, Nicole Siesbye Suhr, Pernille Siesbye og Lis Hartel. Foto: privat

NICOLE SIESBYE

- Født 1967
- Datter af seks gange danmarksmester i springning Per Siesbye. Barnebarn til Lis Hartel, der var en af dansk ridesports første store navne. Hun huskes særligt for at kæmpe sig tilbage efter lammelse af polio i 1944 efter en graviditet, til at vinde sølv i dressur på hesten Jubilee ved sommer-OL 1952 i Helsinki.
- Var tidligere gift med berider Torben Suhr.
- Nicole har ingen egentlig uddannelse som instruktør, men har haft med heste at gøre hele sit liv. Hun har selv været placeret på svært niveau i ridebanespringning, og begyndte først at ride dressur da hun fik børn. Hun siger selv, at hendes grundtanke, når det kommer til uddannelsen af og omgangen med hestene, er opstået ud fra inspiration fra hendes mormor Lis Hartel og af eksmanden Torben Suhr.
- Nicole siger om sin mormor: – Lis Hartels motto var: "Du skal skynde dig langsomt". Hun terpede aldrig med hestene. Lavede hestene et par gode piaffe-trin var det nok for den dag. Hun klappede den når det var rigtigt, og lavede så noget andet.
- Om Torben siger hun: – Torben lagde altid vægt på, at hestene skulle være smidige.
- I dag prøver Nicole at forbedre sine ridetekniske færdigheder ved hjælp af både Kyra Kyrklunds og Carl Hesters teknikker, der går godt i tråd med hendes egen grundtanke, hun fortæller:
- – Jeg var allerede tidligt klar over, at rytterne ofte var lige så stive som deres heste, og her er samarbejdet med Claus så vigtigt, fordi han har stor fokus på rytternes balance og styrke i kroppen og dennes indvirkning på hesten. Samtidig er også han så inspireret af Carls teknikker og fokus på løsgjorthed og lethed i arbejdet med hestene. Det giver et fælles fodslag i vores samarbejde.
- – Claus og jeg har haft et samarbejde omkring enkelte elever, hvor han har behandlet hesten og jeg så kan undervise rytteren ud fra hestens svagheder, og kan styrke ekipagen på hestens præmisser. Jeg får også selv regelmæssig hjælp af Claus til kæmpe inspiration for min undervisning.

VI SAMLER HESTEVERDENEN

DANMARKS STØRSTE UDENDØRS HESTEARRANGEMENT

HESTE HUNDE SHOWS RYTTERMARKED

ROSKILDE DEN 5. - 6. SEP. 2015

STORE

HESTEDAG

HUNDE

storehestedag.dk

Equibandet er på når der rides i terrænet også.

Claus underviser stadig med jævne mellemrum Nadia på Cold Play.

Løsgørende arbejde er stadig det der er den primære træning i dagligdagen for Cold Play varieret med skovture.

Nadia og Cold Play er stadigvæk aktive på springbanerne. Næste gang skal de to til landsstævne i Suså.

Foto: Ridehesten.com/Kristine Ulso Olsen

net som ridehest, af to udenlandske dyrlæger, og senere af to danske dyrlæger.

– Først kunne jeg slet ikke ride på Cold Play, vi løbetrænede i skoven med equiband på (equiband er en blød gummirem der går rundt om bagparten på hesten og er fastgjort i et underlag eller en gjord, det svarer til pilates-træning for heste – læs artiklen om denne træningsform i Ridehestens martsudgave 2012). Efter et par uger kunne jeg begynde at ride ham i skoven. 1. maj kombinerede vi skovturene med intervaltræning på lige stræk, og omkring 10. maj kunne vi starte en decideret banetræning.

Under traditionel genoptræning bliver hestene ofte longeret, når de skal i gang igen, det er ikke en fremgangsmåde Claus bruger ret ofte. Han forklarer: – Cold Play var så skæv og ukoordineret i sine bevægelser, til dels pga. sin hypermobilitet, at longearbejde aldrig ville have gjort ham rask. Hvis man skal longere, skal der forudgående laves en individuel vurdering for hver hest, i forhold til, hvordan den arbejder i en longe, hvor den er skæv, og også hvor længe, man skal longere i forhold til, hvor dens udfordringer eller skader sidder. Der skal også tænkes over, hvilken indspændings-mulighed, man evt.

EN NY CHANCE

I Sverige har man gennemført et projekt, hvor 23 "kasserede" heste blev tilbudt en chance mere, og 22 af de 23 er kommet sig helt. Alle heste, der indgik i projektet var af både deres ejere og respektive dyrlæger blevet opgivet som rideheste, og der var indgivet ansøgning om udbetaling af livs- eller uanvendelighedsforsikring.

Forsikrings-selskabet Agria havde bidt mærke i de diffuse diagnoser, der ofte fulgte med disse ansøgninger, rygproblemer, urent gående, eller måske var der konstateret en egentlig halthed. For alle 23 heste gjaldt det, at der var symptomer, som man ikke kunne blive kvit, men ingen konkret diagnose på årsagen. 22 ud af de 23 heste blev fuldt ud anvendelige efter længere foldpause og den rigtige genoptræning.

Man kan ikke lave fabrikerede systemer for genoptræning eller træning generelt, man skal altid tage hensyn til den pågældende hest og de fysiske og mentale forudsætninger, den har

bruger. Det kan for eksempel ikke hjælpe noget at spænde hesten ind så den arbejder med vægten på forparten, hvis den har en forbensskade.

– Det jeg mener, er egentlig, at man ikke kan lave fabrikerede systemer for genoptræning eller træning generelt, man skal altid tage hensyn til den pågældende hest og de fysiske og mentale forudsætninger, den har. Der er mange heste, der som Cold Play er hypermobile. De er avlet sådan, fordi rytterne vil have, at deres heste er smidige og atletiske, men hensynet til uddannelsen af sådanne heste er ikke rigtig fulgt med. Med så skæv en hest som Cold Play, skal man tænke ud af boksen. Det skal være langsigtet træning, både under genoptræning, men også i det daglige arbejde, når hesten ikke fejler noget. Der findes ikke nogen hurtige løsninger her.

Succes

Efter fem måneders genoptræning var Cold Play ”fit for fight”, og blev sendt til Belgien igen. Denne gang for at Nadia, som havde insisteret på at holde hesten i live, kunne ride ham. Og nu fik de succes. Ekvipagen deltog i den spanske Sunshine Tour, og sprang klasser helt op til 140-145 cm.

Nadia og Cold Play er siden returneret til Danmark. De arbejder stadig med equibandet indimellem, og Claus er stadig en del af træningen med Cold Play. Nadia siger, at han altid går lidt på sin egen specielle måde, når han varmer op, men at han har det rigtig godt, og kan yde det, der skal til, når det kræves af ham. I år har parret blandt andet deltaget ved JBK i Odense.

Blod på tanden

Via Cold Play og mange års erfaring med heste, der er opgivet i det traditionelle system, har Claus Toftgaard længe været bevidst om, at der var noget, der ikke hang helt sammen. Og et håndgribeligt bevis på, at der skal nye og anderledes tiltag til, for at forbedre vilkårene for, især, vores hårdprøvede konkurrenceheste. Claus har gang i et spændende projekt med Hørsholm Hestepraktis, hvor de efter sommerferien starter et nyt samarbejde og koncept for at højne hestevelfærden og forhåbentlig redde mange flere heste, således at hestene får de største chancer for at komme sig efter skader, som mange gange kan ledes tilbage til skæv, ensidig belastning og ukoordinerede ryttere.

TAN

Betfor®

får din hest til at fungere bedre!

Betfor er et ikke stivelsesholdigt tilskudsfoder med let fordøjelige roefibre, som bidrager til, at hestens totale næringsoptagelse forbedres.

Præstationsevnen øges, da hesten får mere energi og lavere mælkesyre niveau efter anstrengelse.

Samtidig stimuleres den ”gode” bakterieflora i tarmen og væskebalancen forbedres.

Så, hvorfor tvivle? Giv din hest Betfor!

BETFOR®

Nordic Sugar A/S, Langebrogade 1.
P.O. Box 2100. DK-1014 Copenhagen K.
Tel +45 32 66 25 00. www.betfor.nu